

UBND QUẬN LONG BIÊN
TRƯỜNG THCS NGÔ GIA TỰ

BÁO CÁO TÓM TẮT

**SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM, CẢI TIẾN KỸ THUẬT, GIẢI PHÁP
CÔNG TÁC, GIẢI PHÁP KỸ THUẬT, GIẢI PHÁP QUẢN LÝ,
GIẢI PHÁP TÁC NGHIỆP, GIẢI PHÁP ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KỸ
THUẬT, ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ MỚI
ĐỀ XUẤT XÉT, CÔNG NHẬN PHẠM VI ẢNH HƯỞNG,
HIỆU QUẢ ÁP DỤNG CỦA SÁNG KIẾN, ĐỀ TÀI KHOA HỌC**

**Đề tài: “Thổi hồn hứng thú cho học sinh qua phương pháp
"viết thư Lịch sử" và "đóng vai qua giấy" khi ôn luyện
kiến thức Lịch sử ở trường THCS”**

Lĩnh vực/ Môn: **Giáo dục và đào tạo (Giáo dục THCS)/Lịch sử**
Họ và tên tác giả: **Hoàng Thị Thắm**
Chức vụ: **Trưởng ban TTND, Tổ phó tổ KHXH**
Điện thoại: **0398168720**
Đơn vị công tác: **Trường THCS Ngô Gia Tự - Quận Long Biên -
Thành phố Hà Nội**

Hà Nội, tháng 1 năm 2026

UBND PHƯỜNG VIỆT HUNG
TRƯỜNG THCS NGÔ GIA TỰ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Việt Hưng, ngày 20 tháng 04 năm 2025

BẢO CÁO TÓM TẮT

Sáng kiến kinh nghiệm, cải tiến kỹ thuật, giải pháp công tác, giải pháp kỹ thuật, giải pháp quản lý, giải pháp tác nghiệp, giải pháp ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, đề tài nghiên cứu, ứng dụng công nghệ mới, đề xuất xét, công nhận phạm vi ảnh hưởng, hiệu quả áp dụng của sáng kiến, đề tài nghiên cứu, ứng dụng công nghệ mới đề xuất xét, công nhận phạm vi ảnh hưởng, hiệu quả áp dụng của sáng kiến, đề tài khoa học

I. Sơ lược lý lịch

- Họ tên: Hoàng Thị Thắm
- Sinh ngày, tháng, năm: 20/08/1990 Giới tính: Nữ Dân tộc: Kinh
- Nơi thường trú: Xóm Chợ - xã Vân Nội - thành phố Hà Nội
- Cơ quan, địa phương công tác: trường THCS Ngô Gia Tự, Quận Long Biên, thành phố Hà Nội.
- Chức vụ (Đảng, chính quyền, đoàn thể): Đảng viên, Trưởng ban Thanh tra nhân dân, tổ phó tổ Khoa học xã hội.
- Học hàm, học vị, danh hiệu, giải thưởng: Cử nhân sư phạm Lịch sử, Chiến sĩ thi đua cấp cơ sở.
- Điện thoại liên hệ: 0398168720

II. Sáng kiến kinh nghiệm

1. Tên, lĩnh vực thực hiện sáng kiến kinh nghiệm:

- Tên sáng kiến: “Thổi hồn hứng thú cho học sinh qua phương pháp "viết thư lịch sử" và "đóng vai qua giấy" khi ôn luyện kiến thức Lịch sử ở trường THCS”
- Lĩnh vực thực hiện sáng kiến: Giáo dục và đào tạo: Giáo dục THCS (Lịch sử)

2. Các thành viên tham gia sáng kiến: Không có.

3. Thời gian thực hiện sáng kiến: Từ tháng 9/2022 đến 01/04/2025

4. Quyết định công nhận sáng kiến: Quyết định số 38/QĐ-THCS ngày 27/03/2025 về việc công nhận SKKN cấp trường.

5. Mô tả sáng kiến

5.1. Mục đích:

- Đổi mới hình thức ôn luyện, củng cố kiến thức Lịch sử theo hướng phát huy tính chủ động, sáng tạo của học sinh.
- Khắc phục tình trạng học sinh học Lịch sử thụ động, ghi nhớ máy móc, thiếu hứng thú.

- Giúp học sinh rèn luyện năng tư duy, thực hành bộ môn, ghi nhớ kiến thức bền vững, hiểu đúng bản chất lịch sử.

- Thổi hồn hứng thú cho học sinh trong phân môn Lịch sử, giảm tâm lý sợ học, chán học bộ môn, nâng cao chất lượng dạy và học.

- Đặc biệt, qua phương pháp dạy học này, giáo viên lồng ghép nội dung giáo dục tư tưởng, thái độ, tình cảm cho học sinh. Đồng thời, giáo viên đánh giá mức độ hiểu bài của các em và sửa chữa, bổ sung kiến thức kịp thời. Từ đó, giáo viên có định hướng tốt hơn về nội dung và phương pháp giảng dạy trong các giờ học tiếp theo.

5.2. Nội dung cụ thể: Sáng kiến tập trung vào kinh nghiệm “*Thổi hồn hứng thú cho học sinh qua phương pháp “viết thư lịch sử” và “đóng vai qua giấy” khi ôn luyện kiến thức Lịch sử*” ở trường THCS nhằm góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng dạy và học bộ môn.

a. Kinh nghiệm hướng dẫn học sinh tự học, tự ôn luyện, tổng hợp kiến thức “phá cách” theo phương pháp “viết thư lịch sử”.

* Quy trình hướng dẫn học sinh thực hiện “viết thư lịch sử”

- Bước 1: Xác định mục tiêu và nhiệm vụ học tập.
- Bước 2: Xác định nhân vật, bối cảnh và vai người viết thư.
- Bước 3: Tìm hiểu, hệ thống hóa kiến thức lịch sử.
- Bước 4: Xây dựng bố cục bức thư.
- Bước 5: Viết và chỉnh sửa.
- Bước 6: Báo cáo, nộp bài, tạo “sân khấu” cho sản phẩm của học sinh.

* Vận dụng hướng dẫn học sinh tự học, tự ôn luyện, tổng hợp kiến thức “phá cách” theo phương pháp “viết thư lịch sử”.

- Viết thư dưới góc nhìn của học sinh gửi cho nhân vật lịch sử, bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc, nhận xét về công lao, vai trò của nhân vật.

- Viết thư dưới góc nhìn của người dân gửi lãnh tụ, thể hiện niềm tin, mong muốn, phản ánh bối cảnh lịch sử đương thời.

- Viết thư dưới góc nhìn của học sinh gửi cho người thân, kể lại một sự kiện lịch sử như một câu chuyện gần gũi, đời thường.

b. Kinh nghiệm hướng dẫn học sinh tự học, tự ôn luyện, tổng hợp kiến thức “phá cách” theo phương pháp “đóng vai qua giấy”.

* Quy trình hướng dẫn học sinh thực hiện “đóng vai qua giấy”

- Bước 1: Xác định mục tiêu và nội dung cần ôn luyện.
- Bước 2: Lựa chọn hình thức đóng vai qua giấy.
- Bước 3: Hướng dẫn học sinh thu thập và hệ thống kiến thức.
- Bước 4: Lập dàn ý theo vai nhân vật.
- Bước 5: Viết bài hoàn chỉnh.
- Bước 6: Trình bày, chia sẻ, tạo “sân khấu” sản phẩm cho học sinh.

* Vận dụng hướng dẫn học sinh tự học, tự ôn luyện, tổng hợp kiến thức “phá cách” theo phương pháp “đóng vai qua giấy”.

- Đóng vai nhân vật lịch sử, tự thuật lại sự kiện lịch sử mà bản thân tham gia.
- Đóng vai nhân vật lịch sử viết nhật kí, phản ánh suy nghĩ, quyết định trước những biến cố lịch sử.
- Nhập vai nhân vật giả định trong bối cảnh lịch sử, đề xuất kế sách, giải pháp cho đất nước, qua đó rèn luyện tư duy phân tích - tổng hợp.

c. Chiến thuật thổi hồn hứng thú cho học sinh khi “viết thư lịch sử” và “đóng vai qua giấy”

- Trao cho học sinh “quyền được sáng tạo”.
- Tạo “sân khấu” cho sản phẩm của học sinh.
- Kết hợp “viết ít nhưng đều”.
- Khen đúng, góp ý nhẹ, động viên kịp thời.

5.3. Kết quả đạt được của sáng kiến

a. Kết quả chung:

* **Đối với giáo viên:** Bản thân tôi nhờ vận dụng biện pháp này đã đạt được một số kết quả nhất định.

+ Tạo ra cho giáo viên một phong cách làm việc khoa học, chuẩn bị bài chu đáo, linh hoạt hơn trong xây dựng tiết ôn tập, bồi dưỡng học sinh giỏi, hướng dẫn học sinh tự học. Biến việc ôn tập thành một hoạt động “kể chuyện” thay vì yêu cầu học sinh “học thuộc”.

+ Thông qua bài viết của học sinh, giáo viên có thể đánh giá được mức độ hiểu bài, những kiến thức còn hổng, khả năng tư duy của từng em thông qua sản phẩm viết, từ đó có biện pháp điều chỉnh kịp thời, phù hợp với từng đối tượng.

+ Rèn luyện được kĩ năng thiết kế hoạt động học tập sáng tạo, hướng dẫn học sinh tự học và đánh giá theo năng lực.

+ Nâng cao tinh thần đổi mới, say mê nghề nghiệp, tự tin triển khai các phương pháp dạy học tích cực.

*** Đối với học sinh:**

+ Học sinh có cái nhìn tích cực hơn đối với môn Lịch sử, không còn tâm lí coi đây là môn học khô khan, khó nhớ.

+ Ghi nhớ kiến thức lâu hơn, có khả năng tái hiện sự kiện lịch sử bằng lời văn của chính mình.

+ Hình thành thói quen tự học, tự tìm hiểu tài liệu, không phụ thuộc hoàn toàn vào giáo viên.

+ Cái đọng lại trong cảm xúc của các em là sự thoải mái, thư giãn chứ không phải là sự nặng nề, nhàm chán nữa.

b. Kết quả cụ thể*** Kết quả đại trà của học sinh qua các năm học:**

Kết quả	Trước khi áp dụng đề tài	Sau khi áp dụng đề tài		
	Năm học 2021-2022 (196 HS) 6C,7D 8C,9C,9D	Năm học 2022-2023 (194 HS) 6D,8D 9C,9D,9E	Năm học 2023-2024 (164 HS) 8C,8D 9C,9D	Kì I năm học 2024-2025 (196 HS) 6D,8C,8D, 9C,9D
Tốt	39,8 %	45,4%	53 %	69,4 %
Khá	30,6%	33%	28 %	23,9 %
Đạt	26,5%	19,6%	17,1 %	6,3 %
Chưa đạt	3,1%	2,1%	1,8 %	0,5 %

*** Kết quả mũi nhọn của học sinh qua các năm học:**

Năm học	Kết quả
2021 - 2022	- 01 học sinh đạt giải Nhất, 02 học sinh đạt giải Ba cấp Quận.
2022 - 2023	- 04 học sinh giỏi cấp Quận (03 HS đạt giải Ba, 01 học sinh đạt giải Khuyến khích) - 03 học sinh giỏi cấp Thành phố (02 giải Ba, 01 giải Khuyến khích).
2023 - 2024	- 05 học sinh giỏi cấp Quận (01 HS đạt giải Nhất, 02 HS đạt giải Nhì, 01 HS đạt giải Ba, 01 HS đạt giải Khuyến khích). - 03 học sinh giỏi cấp Thành phố (01 giải Ba, 02 giải Khuyến khích).
2024 - 2025	- 03 học sinh giỏi cấp Quận (01 HS đạt giải Nhì, 01 HS đạt giải Ba, 01 HS đạt giải Khuyến khích) - 01 HS đạt giải Ba cấp Thành phố.

6. Địa chỉ áp dụng sáng kiến:

- Trường THCS Ngô Gia Tự - Quận Long Biên - Thành phố Hà Nội. Số điện thoại: 024.38273531
- Trường THCS Phúc Lợi – Quận Long Biên – Thành phố Hà Nội. Số điện thoại. Điện 024.38765293

7. Thời gian bắt đầu áp dụng sáng kiến: Tháng 9/2022

8. Những hiệu quả nổi bật của sáng kiến đã đạt được

a. Hiệu quả về kinh tế

- Sáng kiến không làm phát sinh chi phí đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị; sử dụng chủ yếu giấy, vở và các phương tiện sẵn có trong nhà trường.
- Tận dụng hiệu quả thời gian ôn tập trên lớp và thời gian tự học ở nhà, không làm tăng tải chương trình.
- Góp phần giảm thời gian phụ đạo học sinh yếu, giảm công sức ôn luyện lặp lại cho giáo viên.
- Mang lại hiệu quả giáo dục lâu dài, bền vững, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường với chi phí thấp.

b. Hiệu quả về văn hóa – xã hội

- Góp phần xây dựng môi trường học tập thân thiện, tích cực, giảm áp lực tâm lý cho học sinh khi học và ôn tập môn Lịch sử.
- Bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước, lòng tự hào dân tộc và ý thức trân trọng các giá trị lịch sử.
- Hình thành cho học sinh thái độ học tập nghiêm túc, tinh thần trách nhiệm, ý thức công dân.
- Góp phần định hướng nhân cách, lối sống lành mạnh, tích cực cho học sinh trong giai đoạn THCS.

c. Hiệu quả về đảm bảo an ninh - quốc phòng

- Giáo dục truyền thống yêu nước, tinh thần đấu tranh bảo vệ độc lập dân tộc.
- Hình thành ý thức trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.
- Góp phần hỗ trợ hiệu quả công tác giáo dục quốc phòng – an ninh trong nhà trường.

d. Hiệu quả trên các lĩnh vực khác

Sáng kiến không chỉ mang lại hiệu quả về mặt kinh tế và xã hội mà còn tạo ra những tác động tích cực rõ nét trong hoạt động chuyên môn của nhà trường, đặc biệt là trong công tác dạy và học môn Lịch sử và Địa lí:

- Góp phần đổi mới hình thức ôn luyện môn Lịch sử, chuyển từ cách ôn tập nặng về ghi nhớ máy móc sang hình thức học tập chủ động, có sự tham gia tích cực của học sinh.
- Tăng cường hoạt động học tập tích cực của học sinh, chuyển trọng tâm từ “dạy cái gì” sang “tổ chức cho học sinh học như thế nào”.
- Hỗ trợ giáo viên trong việc tổ chức các giờ ôn tập linh hoạt, sinh động, phù hợp với nhiều đối tượng học sinh khác nhau.
- Tạo thêm công cụ để giáo viên đánh giá mức độ hiểu bài, khả năng tư duy và diễn đạt của học sinh thông qua sản phẩm viết, từ đó điều chỉnh nội dung và phương pháp giảng dạy kịp thời.

- Là cơ sở thực tiễn để giáo viên vận dụng, chia sẻ kinh nghiệm và nhân rộng phương pháp trong tổ chuyên môn và các khối lớp.

- Góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Lịch sử nói riêng và chất lượng giáo dục của nhà trường nói chung. Qua quá trình áp dụng sáng kiến trong ba năm học, chất lượng học tập môn Lịch sử của học sinh trong nhà trường có sự chuyển biến rõ rệt:

Tôi xin cam kết Sáng kiến này do tôi nghiên cứu và thực hiện, không sao chép nội dung và kết quả của người khác (hoặc vi phạm bản quyền tác giả). Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Hội đồng xét, công nhận sáng kiến các cấp về toàn bộ nội dung này./.

Thủ trưởng đơn vị xác nhận, đề nghị

Nguyễn Mậu Minh

Người báo cáo

Hoàng Thị Thắm